

ועדת אלתור

מאחורי כל אחד מהצילומים העדינים של רון עמיר מסתתר סיפור. ביחד הם יוצרים תמונה מצמררת

3

אמנות

ורדית גרוס

דלת מתכת לבנה סגורה במוטות ברזל לרוחבה. אלף פעמים תעברו לידה ולא תבחינו בה. לא תנסו לחשוב מה קורה מאחוריה, תוותרו מראש על הסיכוי להכיר את יושביה. הצלם רון עמיר רואה דלתות. הוא רואה גם קירות, שלטים, ציורים נסתרים. המצלמה שלו מאירה רגעים קטנים, חושפת חיים שנמצאים לידנו ובכל זאת אנחנו מנסים, כמעט מתעקשים, לא לראות. אחרי תערוכת יחיד שהתמקדה בחייהם של שוהים בלתי חוקיים (שב"חים) שבונים בית בשרון ולא יוצאים ממנו חודשים ארוכים, ורגע לפני תערוכה משולשת שתסכם שנות עבודה ארוכות בתיעוד כפרים ערביים בישראל, עמיר מציג תערוכה נטולת בני אדם. 'צמר פלדה', שמוצגת בגלריה חזי כהן בתל-אביב, מציעה התבוננות עדינה ומדויקת בחפצים שנשארו מאחור, בפתרונות אקראיים, לא רשמיים, בעקבות של הזמן והדלות. כל אלה מתקבצים יחד לתמונה מצמררת.

העבודות מרגשות בפרטים הקטנים שלהן שמתחברים לסיפור שנגלה מאחוריהם. בנדיבות לב יוצאת דופן לתערוכות של אמנות עכשווית מלווה התערוכה בדף הסבר שמעניק כמה מילות רקע על כל התמונה. המילים - פשוטות ותיאוריות, לכאורה מעניקות לצופה המבולבל הבהרה, אך בפועל מדאיגות או מבהילות אותו. הדלת הלבנה שהתעלמנו ממנה היא כניסה לחדר שבו הבחילו בעבר אפרסמונים באמצעות אטימה מוחלטת בפני חמצן והחדרת פחמן דו-חמצני. היום הוא משמש כמגורי עובדים של בית קפה ביישוב במרכז הארץ. שלט המסקיניטיף שקורא "ניקיון" תלוי במטבח מאולתר של פועלים לא חוקיים שמסתתרים בבניין שאותו הם בונים. ויש גם קעקוע שצויד במסגרת סחר חליפין בין אסירים רוסיים שמקעקעים אסירים ערבים תמורת סיגריות.

'קרשים' - ערימת ענק של חתיכות עץ וקרשי בניין - מצטברים יחד תחת ההסבר "ביתו המאולתר של אלי". המבנה הזמני הזה, שלא ניתן לחשוך שגר בו מישו, מדבר עם הצילום "מחיצה" - גדר שמורכבת משאריות מחגיגות ל"ג בעומר. המחיצה אולי מפרידה בין שני מגרשים, אבל ההפרדה האמיתית מתרחשת בינה לבין מגדל הדירות שמתנוסס בקצה התמונה, כמו בא להזכיר - כל זה קורה ממש כאן. התמונות צולמו דקה מהבית שלכם, בירידה מהכביש המהיר שבחרתם לא לקחת, בפנייה הצידה מהרחוב הראשי. האלתור ב'צמר פלדה' חודר לכל מערכות החיים. הציוורים על הקיר נעשו באמצעות מצית, מסגרת התמונה עשויה מקיפולי שקיות קפה טורקי. כי האלתור אינו ייחודי רק למי שאין לו, הוא סמל לארץ שבבסיסה חוסר סדר, חוסר החלטיות והיעדר יסודות יציבים. מדינה שקיומה הוא אלתור אחר גדול.

הדלת השנייה בתערוכה, שמכוסה בסימני הבעיטות של היס"מ, היא של חדר מגורים שמשמש גם כ"כספומט" למכירת סמים. גם הדלת הזו, כמו הדלת הלבנה, מציגה את היפוכה הפונקציונלי. במקום שייתנו לנו תחושת ביטחון, שיחצו בינינו ובין הסביבה, הדלתות האלה משרות איום. מה שמחכה מאחוריהן אינו עדיף בהכרח על מה שמחוץ להן.

